

အရွယ်ရောက်ကျန်းမာသူများအတွက် ကျန်းမာရေးနှင့်ညီညွတ်သည့်အစားအစာ

- လုံးတိုးကောက်နဲ့ အသီး၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်၊ နိုးနှုန်းထွက်ပစ္စည်း အသား၊ ပင်လယ်ထွက်အစာ၊ ဒါမှုမဟုတ်ပဲအမျိုးမျိုးတို့အပါအဝင် အစာအမျိုးမျိုး နေ့တိုင်းစားရင် ကျန်းမာရေးနှင့်ညီညွတ်အောင်စားတာပါ။
- အဆီ၊ သကြားနဲ့ ဆားအများကြီးမစားတာကလည်း ကျန်းမာရေးနဲ့ ညီညွတ်အောင် စားတာပါ။
- ဆန်လုံးတိုး၊ လုံးတိုးဂျုပ်ပေါင်မျိုး လုံးတိုးဂျုပ်ခဲ့ခဲ့ အုတ်မီးလ (oatmeal) တို့လို ကောက်နဲ့တွေ့ကလည်း အမျှင်စာတ်ပေးတဲ့ အရေးပါတဲ့အရာတွေပါ။
- အသီးနဲ့ ဟင်းသီးဟင်းရွက်တွေ အများကြီးစားဖို့ တနေ့ကို အနည်းဆုံး ဝါးခါစားဖို့လည်း အရေးကြီးပါတယ်။ အသီးနဲ့ ဟင်းသီးဟင်းရွက်တွေ လတ်လတ်ဆတ်ဆတ် မရနိုင်တဲ့အခါ အေးခဲ့ထားတာ ဒါမှုမဟုတ် ဗူးထဲကဟာတွေ စားနိုင်ပါတယ်။
- အမြန်အဆန်ဝယ်စားနိုင်တဲ့အစာတွေနဲ့ စက်ရုံထုတ်အစာတွေမှာ အဆီနဲ့ ဆားတွေ အများကြီးပါတာမကြာင့် နည်းနည်းပဲစားပါ။
- ကျန်းမာရေးနှင့်ညီညွတ်တဲ့အစာစားရင် သင်နဲ့သင့်မိသားစုတို့ ကျန်းမာသနစွမ်းပြီး အလုပ်မှာ၊ ကျောင်းမှာနဲ့ ကစားရာမှာ အောင်မြှုပ်စွဲ အထောက်အကူပေးပါမယ်။

ကျန်းမာသည့်ကလေးများအတွက် မိခင်နှု

- ကလေးတွေအတွက် အမေ့နှုက အကောင်းဆုံးအစာပါ။
- အသက်လေးလပြည့်တဲ့အထိ ကလေးတွေကို အမေ့နှုပဲတိုက်ပြီး အနည်းဆုံး တန်စ်ပြည့်တဲ့အထိ အမေ့နှု ဆက်တိုက်ပါ။
- ကလေးက လေးလနဲ့ ခြောက်လကြားအရွယ်မှာ အဖတ်စတွေးပါ။
- အစာအသစ်ကျွေးရင် အဲဒါကို သုံးလေးရက်ဆက်တိုက်ကျွေးပြီးမှ နောက်အစာအသစ် ကျွေးပါ။
- ကလေးသွားပိုးမစားအောင် ကလေးကို နိုးပိုးလျက် မသိပ်ပါနဲ့။
- အမေ့နှုတိုက်တဲ့ကလေးတွေမှာ နှိမ်းတိုက်တဲ့ကလေးတွေထက် ကျန်းမာရေးပြဿနာ ပိုနည်းပါတယ်။**

ကျန်းမာသည့်ကလေးများအတွက် ကျန်းမာရေးနှင့်ညီညွတ်သည့်အစာ

- လူတိုးတွေလိုပဲ ကလေးတွေကလည်း ကျန်းမာရေးနှင့်ညီညွတ်တဲ့အစာတွေလိုပေမဲ့ စားတဲ့ပမာဏက သူတို့အသက်အချယ်နဲ့ ကိုက်ညီရပါမယ်။
- လုံးတိုးကောက်နဲ့ အသီး၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်၊ နှိုနဲ့ နှိုတွက်ပစ္စည်း၊ အသား၊ ပင်လယ်ထွက်အစာ၊ ဒါမှုမဟုတ်ပဲအမျိုးမျိုးတို့အပါအဝင် အစာအမျိုးမျိုး နေ့ဝါးငါးသင့်ကလေးတွေကို ကျွေးပါ။
- သင့်ကလေးတွေကို တိုက်တဲ့ချို့ရည်တွေနဲ့ ကျွေးတဲ့သက္ကားလုံးပမာဏ နည်းပါ၏။
- ကလေးတွေကို အာလုးကြော်၊ ကိုတ်မှန်း၊ ဘီစက္ခတ်နဲ့အကြော်တွေစတဲ့ အဆီများတဲ့အစာတွေ နည်းနည်းပဲ ကျွေးပါ။
- အမျိုးနဲ့သွားတွေ နိုင်မာစေဖို့ ကလေးတွေက နှိုသောက်ဖို့ လိုပါတယ်။
- ကျန်းမာရေးနဲ့ ညီညွတ်တဲ့အစာတွေစားရင် ကလေးတွေ ကျန်းမာသနစွမ်းပြီး ကျောင်းစာ ပိုတော်ပြီး အဝယ်နှုံးရှောင်ရားနိုင်ပါတယ်။

ကျိုးမာနေဖို့ လူပ်လူပ်ရှားရှား နေပါ။

- နေ့တိုင်း အနည်းဆုံး မိနစ် ၃၀ (ကလေးတွေအတွက် တနာရီ) လူပ်ရှားပါ။
- လျော့ခါးတက်တာ၊ ဆိုင်နဲ့ဝေးရာမှာ ကားရပ်တာ၊ တတ်နိုင်သမျှ လမ်းလျှောက်တာတို့လုပ်ပြီး ပိုလူပ်ရှားပါ။
- နေ့စဉ်လူပ်ရှားရာမှာ လမ်းလျှောက်တာက လွယ်ကူပြီး ကုန်ကျစရိတ်နည်းပါတယ်။
- လမ်းလျှောက်တာ၊ ပန်ခြေထဲမှာ ကစားတာ၊ ဥယျာဉ်မှာ စိုက်ပျိုးတာနဲ့ ကတာ စတဲ့မိသားစုတစ်လုံး လုပ်နိုင်တဲ့ ကိုယ်လက်လူပ်ရှားမှုတွေ စီစဉ်ပါ။
- ကလေးတွေက အိမ်ထဲမှာနေပြီး တို့မြတ်နေမယ့်အစား တတ်နိုင်သမျှ အပြင်မှာ ကစားသင့်ပါတယ်။
- အသက်နှစ်နှစ်အောက်ကလေးတွေက တို့လုံးဝမြတ်ဖို့ နှစ်နှစ်အထက်ကလေးတွေက တနေ့ကို နှစ်နာရီထက်ပိုပြီး တို့မြတ်ဖို့ မိမိယိုဂိမ်း မကစားဖို့ ကျိုးမာရေးဆရာဝန်တွေက အကြံပြုပါတယ်။
- လူပ်ရှားကစားတာ၊ ကြိုးခွန်တာ၊ ဒါမှုမဟုတ် ကတာ စတဲ့ အိမ်တွင်းလူပ်ရှားမှုတွေကို အားပေးပါ။
- သင်နဲ့သင့်မိသားစုတို့ ကျိုးမာဖို့ အားပို့ရှိဖို့ နေလို့ထိုင်လို့ပို့ကောင်းဖို့နဲ့ ကျိုးမာရေးနဲ့ ညီညွတ်တဲ့ ကိုယ်အလေးချိန် နိုင်ခြို့အတွက် လူပ်ရှားရင် အထောက်အကျဖြစ်ပါတယ်။

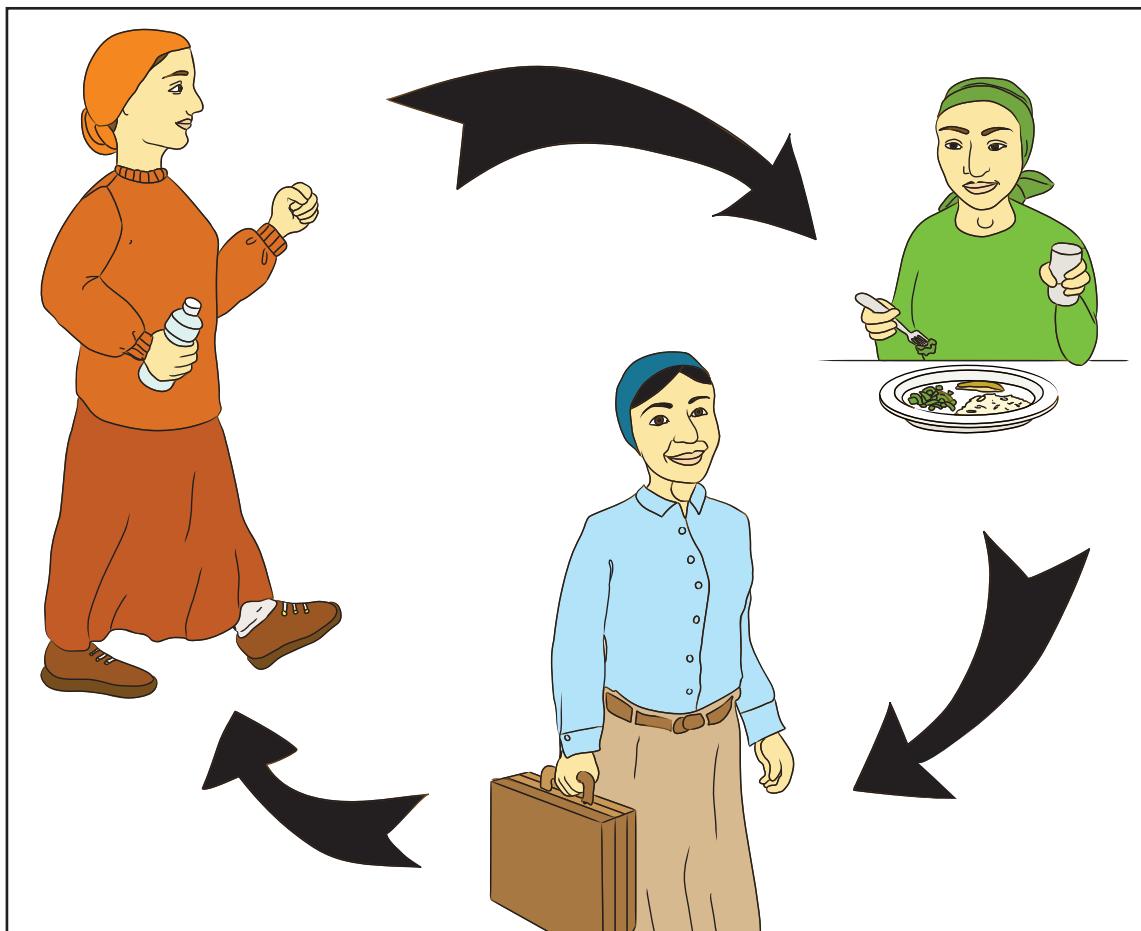
ထမင်းစားချိန်ဟာ မိသားစုအချိန်ဖြစ်ပါတယ်။

- သင့်မိသားစုအတွက် ကျွန်းမာရေးနဲ့သီညာတ်တဲ့အစားအစာတွေ ပြင်ဆင်ပြီး အတူတူစားကြပါ။
- မိသားစုထမင်းစားချိန်မှာ သင့်ကလေးတွေ တနေ့တာဘာလုပ်သလဲဆိုတာ သိအောင်လုပ်ပြီး သင့်ရဲ့ ယဉ်ကျေးမှုနဲ့ တန်ဖိုးထားတဲ့ အရာတွေ သူတို့ကို ပြောပြပါ။
- ထမင်းစားချိန်မှာ ကလေးတွေကို တိပိဋက္ခဗုဏ်ပါနဲ့ ပိုမိုယိုဂိုမ်း ပေးမကစားပါနဲ့။
- မိသားစုထမင်းအတူတူစားရင် မိသားစု ပိုမိုမှုမာပေါ်ပါတယ်။
- မိသားစုအတူ ထမင်းမှန်မှန်စားတဲ့ကလေးတွေက ပိုကျွန်းမာပြီး ကျောင်းစားပိုတော်ပါတယ်။
- မိသားစုအတူ ထမင်းမှန်မှန်စားတဲ့ကလေးတွေက မိသားစုပိုပြီး နီးစပ်ကြပါတယ်။

ကျန်းမာရေးနွဲညီတိသည့်ကိုယ်အလေးချိန် ထိန်းထားပါ။

- ကိုယ်ခန္ဓာက အသုံးပြုတာထက်ပိုပြီး စားရင် အစာအလွန်အကျိုးစားတာပါ။
- အစာအလွန်အကျိုးစားပြီး ကိုယ်လက်လေ့ကျင့်ခန်း အလုံအလောက်မလုပ်ရင် ကိုယ်အလေးချိန် အရမ်းတိုးပါတယ်။
- ကျန်းကျန်းမာမာနေ့စိတ်ဖို့ ကျန်းမာရေးနွဲညီတိတဲ့ ကိုယ်အလေးချိန်ရှိနေဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။
- ကိုယ်အလေးချိန် ထိန်းထားဖို့ အဆင့်တွေရှိပါတယ်။
  - အဆိုနဲ့ သတွေးများတဲ့အစာတွေ နည်းနည်းပဲ စားပါ။
  - စားတဲ့ပမာဏ လျှော့ပါ။
  - ဝရင် စားတာရပ်လိုက်ပါ။
  - ပိုလျှပ်ရှားပါ။
- ကျန်းမာရေးနွဲညီတိတဲ့ ကိုယ်အလေးချိန် ထိန်းထားရင်။
  - အဆင်အာမြစ်ပြုသုနာတွေ
  - သွေးတိုးရောဂါ
  - ဆီးချိုးရောဂါ
  - နှလုံးရောဂါ
  - ကင်ဆာရောဂါတရှုံး၊ အန္တရာယ်တွေ လျှော့နည်းစေနိုင်ပါတယ်။

အဆွဲရာယ်ကင်းသည့်အစာအတွက် ကောင်းမွန်သည့်သန့်ရှင်းမှု

- အစားအစာမချက်ခင် ဒါမှုမဟုတ် မစားခင် လက်ကို ဆပ်ပြာနဲ့ အမြဲခေါ်ပါ။
- အသီးနဲ့ ဟင်းသီးဟင်းရွက်တွေကို ရေနဲ့ဆေးပြီးမှ စားပါ။
- အသားစိမ်း ပါးစိမ်းတွေကို တွေ့ခြားအစာတွေနဲ့ ဝေးရာမှာ ထားပါ။
- နှီးထွက်ပစ္စည်းတွေ၊ အသားနဲ့ ပင်လယ်ထွက်အစာတွေကို ရေခဲသော်လည်းကောင်းမွန်သည့်သန့်ရှင်းမှု ထားပါ။
- အစားအစာ ပြင်ဆင်ပြီးရင် ကောင်တာတွေနဲ့ စဉ်းတိတုံးတို့ကို ဆပ်ပြာတို့ ရေတို့နဲ့ သုတ်ပါ။
- ချက်ပြီးသားအစာကို နှစ်နာရီထက်ကျော်ပြီး အပြင်ကောင်တာပေါ်မှာ မထားပါနဲ့။
- ထမင်းကျွန်းမာင်းကျွန်းတွေကို အဖွဲ့အလုံပိတ်နိုင်တဲ့ပူးတွေထဲတည့်ပြီး ရေခဲသော်အေးတဲ့နေရာမှာ ဒါမှုမဟုတ် ရေခဲတဲ့နေရာမှာ ထားပါ။
- အစားအစာကို ကောင်းကောင်းမွန်သန့်ရှင်းရင်း ပြင်ဆင်ရင် သင့်မိသားစုမှာ သိုးတဲ့အစာကြောင့် ဖျားနာမှုမဖြစ်ပါဘူး။
- အစာကို ချက်ချင်းသိမ်းလိုက်ရင် သင့်မိသားစုမှာ သိုးတဲ့အစာကြောင့် ဖျားနာမှုမဖြစ်ပါဘူး။

ရွှေးဝယ်ရာတွင် တော်ခြင်း

- ဘာစားမလဲဆိုတာတွေ စီစဉ်ပြီး အစားအစာသွားမဝယ်ခင် စာရင်းလုပ်ပါ။
- အစာစားပြီးမှ ရွှေးဝယ်ပါ။ ဆာတုန်းရွှေးမဝယ်ပါနဲ့။
- တံဆိပ်တွေကို ဖတ်ပြီး အခါး သဗ္ဗားနဲ့ ဆားနည်းတဲ့ အစာတွေ ရွှေးပါ။
- လိုအပ်တာတွေကို ကူမွန်တွေသုံးပြီးဝယ်ပါ။
- လျှော့ရွှေးနဲ့ရောင်းနေတဲ့သုံးနိုင်တာတွေကို ဝယ်ပါ။
- တံဆိပ်နာမည်တွေကို နှိုင်းယှဉ်ပြီး ပိုက်ဆံသက်သာဖို့ ရွှေးအနည်းဆုံးတံဆိပ်ကို ဝယ်ပါ။
- လတ်ဆတ်တဲ့အသီးတွေနဲ့ ဟင်းသီးဟင်းချက်တွေက ရွှေးကြီးလွန်းရင် အေးခဲထားတာတွေ ဒါမှုမဟုတ် ဗုံးထဲကဟာတွေကို ဝယ်ပါ။
- သင်စီစဉ်ထားတဲ့ အစားအစာတွေကို ပြင်ဆင်ဖို့လိုတဲ့အရာတွေ၊ သင့်ရွှေ့စာရင်းထဲကအရာတွေကိုပါ ဝယ်ပါ။
- အစားအစာသွားမဝယ်ခင် အနီအစဉ်လုပ်ရင် သင့်အတွက် အချိန်နဲ့ ပိုက်ဆံကုန်သက်သာပါမယ်။
- အစားအစာဝယ်တဲ့ဆိုင်ကို သင်ကောင်းကောင်းသိရင် ပိုက်ဆံကုန်သက်သာပြီး သင်နဲ့သင့်မိသားစုအတွက် ကျိုးမာရေးနဲ့သို့ပေါ်တဲ့ အစာတွေ ဝယ်နိုင်ပါမယ်။

ကလေးကျိန်းမာရေးနှင့်ညီသော ကိုယ်အလေးချိန်

- သင့်ကလေးငယ်တို့ အမေရိကန်၏ပြောင်းလဲမှုတို့ ကိုကြုံတွေ့ရမည်။ အစားအသောက်ပြောင်းလဲမှုနှင့် ကိုယ်လက်လုပ်ရားမှုနည်းလာခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။
- ဤပြောင်းလဲမှုတို့ သည် ကလေးတို့ ၆၇ ကိုယ်အလေးချိန်ကိုတိုးပွားစေပြီး ငါးတို့ အတွက်လည်းအန္တရာယ်ရှိသည်။ ကလေးတိုင်းအတွက် အတိအကျသတ်မှတ်ထားသောကိုယ်အလေးချိန်အတိုင်းအတာမရှိသောငြားလည်း ငါးတို့ ၆၇ ကိုယ်အလေးချိန်အပိုင်းအခြားကို သတ်မှတ်ထားရှိပါသည်။
- ကိုယ်အလေးချိန်များလွန်းခြင်း၊ နည်းလွန်းခြင်းသည် သင့်ကလေး၏ကျိန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေနိုင်သည်။
- ကိုယ်အလေးချိန်တိုးသောကလေးများတွေ့ကြုံရသည့် ကျိန်းမာရေးဆိုင်ရာအက်အခဲတို့ မှာ -
  - ဆီးချို့သွေးချို့၊ သွေးတိုး
  - အိပ်မရခြင်း
  - စိတ်ကျခြင်း
  - ကော်လက်စော့များလွန်းခြင်း
  - အသက်ရှူးကျပ်ခြင်း
  - ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယုံကြည်မှုနည်းခြင်း
- သင့်ကလေးကိုယ်အလေးချိန်နည်းလွန်းလွှဲပွဲ သူအားအစားအစာမတန်တဆ မကျွေးမြှုပေးရန်သတိပြုပါ။ ကိုယ်အလေးချိန်မှတန်တဆတိုးလာနိုင်သည်။ ဆရာဝန်သည်သာ ကိုယ်အလေးချိန်နည်းလွန်းသောကလေး၏ယ်ကို စနစ်တကျ ကူညီစေခဲ့ကြပ်သင့်သည်။

ကျန်းမာရေးနှင့်အညီ ကလေး၏ကိုယ်အလေးချိန်ကို ထိန်းသိမ်းထားခြင်း။

5-2-1-0 ကိုသတိရပါ။

5

သင့်ကလေးကို သစ်သီးနှင့်ဟင်းသီးဟင်းရွက်များများ တနေလျှင် 5 ကြိမ်ကျွဲ့ပါ။

2

သင့်ကလေးကို ရုပ်မြင်သံကြား၊ ပီဒီယို နှင့် ကွန်ပြုတာဂိမ်းရွှေ့ တနေ 2 နာရီထက် ပိုမြီးမနေပါစေနှင့်။

1

ကလေးကိုအနည်းဆုံး တရက်လျှင် 1 နာရီကြား ကိုယ်လက်လှုပ်ရှားလေ့ကျင့်ခန်း လုပ်ပေါ့။

0

သင့်ကလေးကို အာလုံးကြော်၊ မှန်ချို့ (ကွွတ်ကိုး)၊ ဆောင်ဒါကဲ့သို့ သော အဆီးတတ် များဖြီး အချို့စာတတ်များသောအစားအစာတို့ ကို များများမစားပါစေနှင့်။

ကျောင်းစာဗြို့တုံးချွန်စေရန် သင့်ကလေးအား မနက်တိုင်းကျန်းမာရေးနှင့်ညီသော အစားအစာကိုသာစားသောက်ရန် အားပေးပါ။

သံဓတ်

- သွေးအားတိုးရန်သံဓတ်သည်လွန်စွာအရေးကြီးလှသည်။
- သင့်ကလေး၌သံဓတ် မလုပ်လောက်ပါက သူ့ သွေးတွင်းသို့ ခဲ့ဓတ်အလွယ်တကူဝင်ရောက်လာနိုင်သည်။ ခဲ့ဓတ်ကို အိမ်အိမ်ဖောင်းများ၏ ပိုက်များ၊ သုတ်ဆေးများ၌တွေ့ရသည်။ သွေးအတွင်းခဲ့ဓတ်များလွန်စွာ ခန္ဓာကိုယ်၏အရေးကြီးသောအခါး၊ အစိတ်အပိုင်းတို့ကို ထာဝစုံပျက်စီးသွားစေနိုင်သည်။
- ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်တို့၌ သံဓတ်မလုပ်လောက်ပါက လမစွဲမှုပါးများမှတို့ကို ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သည်။
- သံဓတ်ပါရှိသောအစားအစာများကို နေစဉ်စားသုံးရန်လိုအပ်သည်။ ယင်းတို့မှာ-
  - အဆီထုတ်ပြီးသားအသား နှင့် ကြက်သား
  - ပစိမ်းရွှေကဲ့သို့ သောဟင်းရွှေကိစိမ်းများ
  - ပအမျိုးမျိုး
  - ငါး
  - ကြက်ဥအနှစ် (ကြက်ဥအဝါရောင်အပိုင်း)
- ပိုက်တာမင်္ဂလာတ်ပါရှိသောအစားအစာတို့ နှင့်တွဲစားခြင်းပြင့် ခန္ဓာကိုယ်က သံဓတ်ကိုကောင်းမွန်စွာစုံပါ။ ယင်းတို့မှာ -
  - လိမ္မာ်သီးနှင့် လိမ္မာ်သီးဖျော်ရည်
  - ဘယ်ရီသီး
  - ပြုပီးပွာအနီး
  - စပျစ်သီး
  - ခရမ်းချဉ်သီး
  - ပန်းကော်ဖီအစိမ်း

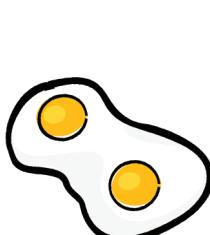
အောက်ဖော်ပြပါ သံဓတ်နှင့် ပိုက်တာမင်္ဂလာတ်ပါရှိသော အစားအစာကို တွဲစား ကြည့်ပါ။

+

သို့ မဟုတ်

+

ကြက်ဥနှင့် လိမ္မာ်သီးဖျော်ရည်

သံဓတ်နှင့်ပတ်သက်၍ ပိုမိုသိလိုပါက သင့်ဆရာဝန်နှင့်တိုင်ပင်ပါ။

(ထုံးခာတ်) ကယ်လစီယမ်

- သင့်အရိုးနှင့် သွားများနှင့်မာစေရန် ထုံးခာတ် (ကယ်လစီယမ်) လိုအပ်သည်။
- ထုံး ပေါက်လုံးလောက်စွာပါရှိသော အစားအစာကို သင့်နှင့် သင့်မိသားစု နေ့ စုစွဲ သောက်ရမည်။
- (နှုံး၊ ဒိန်ချဉ်၊ ဒိန်ခဲ့) ကဲ့သို့ သော အဆီနည်းသည့် နှုံး ထွက်ပစ္စည်းများ၏ ကယ်လစီယမ် ခာတ် များစွာရှိပါသည်။ ခန္ဓာကိုယ်၏ တစ်ရက်စာလိုအပ်သော ကယ်လစီယမ် ခာတ်၏ လေးပုံတစ်ပုံကို နှုံးတစ်ခွက်သောက်ခြင်းမှ ရရှိပါသည်။

နှုံး ထွက်ပစ္စည်းကို သင်မနှစ်ချိုက်လျှင် အောက်ပါအစားအစာကို သင်စားသုံးနိုင် သည်။

တစ်ခွက်ဆိုရာ၌ သင့်လက်သီး ဆုပ်ခန့် ရှိသည်။

သစ်စွေတစ်အောင်စသည့် သင့်လက်တစ်ဆုပ်စာခန့် ရှိပါသည်။

- အောက်ဖော်ပြပါတို့ ကို သင်စားသုံးနိုင်သည်။
  - ဗာသူမေ့ယာ ဇူနယ်သူ ယူသင် နှင့် ဤကမည့်မြန်မာစွာ ကဲ့သို့ သော ဟင်းရွက်စိမ်းများ
  - ယူခွစ်နရုယ်၊ နည်အရှယ် သတေသနရုယ် ပျော်သာနသော့ နှင့် ပျော်အား စနစ် ကဲ့သို့ သော ပဲအမျိုးမျိုး
- သင့်နှင့် သင့်ကလေးများ အသက်အချေယ်ရလာသည့်နှင့်အမျှ ကယ်လစီယမ်ခာတ် ပိုမိုလိုအပ်လာသည်။ လိုအပ်သော ကယ်လစီယမ်ခာတ် ပမာဏကိုသိရှိရန် သင့် ဆရာဝန်ကို မေးယူပါ။

သင့်ကိုယ်ဝန်အတွက် အစာအဟာရ

- အဟာရရှိသော အစားအစာအမျိုးမျိုးကို စားသုံးပါ – သင့်ကလေးအတွက် လိုအပ်သော အဟာရဓာတ်အမျိုးမျိုးတို့ ကို ရရှိစေနိုင်သည်။
- အသားဓာတ်၏ ကယ်လိုရီများစွာပါရှိသည်။ အသားဓာတ်သည် သင့်ကလေး ထဲ ကြီးထွားစေရန်အတွက် လိုအပ်သော အသားဓာတ်၏ စွမ်းအင်ဓာတ်ကို ဖြည့် ဆည်းပေးသည်။ ပဲအမျိုးမျိုး၊ အဆီဓာတ်နည်းသော(သို့) အဆီဓာတ်ကင်းသောနဲ့၊ ကြက်ဥျာ၊ အသား၊ တိုဟူးနှင့် မြုပ်ထောပတ်တို့ ကို စားသုံးခြင်းဖြင့် သင့်ကိုယ်ခန္ဓာ အတွက် အသားဓာတ်ကို ဖြည့်ဆည်းပေးသည်။
- သံဓာတ်ပါသော အစားအစာကို စားသုံးပါ – သံဓာတ်ပါသော အစားအစာကို လုံ လောက်စွာ စားသုံးပါက လမစွဲမှို မွေးဖွားမှုတို့ ကာကွယ်ပေးသည်။ အစိမ်းရင့် ရောင် ဟင်းရွှက်အမျိုးမျိုးတို့၏ ကိုယ်ဝန်ဆောင်းခိုင်တို့ အတွက် အရေးကြီးသော သံဓာတ်ပါရှိသည်။ အစိမ်းရင့် ရောင် ဟင်းရွှက်တို့ ကို စီတာမင်း ဓာတ်ပါ အစား အစာဖြစ်သည်။ လိမ္မာ်သီးနှင့် တွေ့၍ စားသုံးခြင်းဖြင့် သံဓာတ်ကို ထိရောက်စွာ စုပ် ယူနိုင်သည်။
- ဖောလစ်အက်ဆစ် – ကိုယ်ဝန်ဆောင်ချိန်နှင့် အစောင့်းကိုယ်ဝန်ဆောင်စဉ် ကာလ အတွင်း လုံလောက်သော ဖောလစ်အက်ဆစ်ကို ရရှိခြင်းဖြင့် မီးဖွားတို့ကြီးရသော အခက်အခဲတို့ ကို ကာကွယ်ပေးသည်။ အစိမ်းရင့်ရောင် ဟင်းရွှက်များဖြစ်သည့် ပဲစိမ်းရွှက်၊ ဇူနာ၊ လိမ္မာ်သီးဖျော်ရည်နှင့် ပဲအမျိုးမျိုးတို့၏ ကြိုယ်ဝန်ဆောင်ပါရှိသည်။
- ရေများများသောက်ပါ – ရေသည် သင့်ကလေးအတွက် လိုအပ်သော အရေးကြီး သည့် အဟာရဓာတ်များနှင့် သဘွေးအတွက်တို့ ကို သယ်ဆောင်ပေးသည်။
- သင်သည် ကိုယ်ဝန်ဆောင်ပါက မကျက်တကျက်ချက်ထားသော (သို့) အသားစိမ်း များဖြစ်သော ကြက်သား၊ ပင်လယ်စာ နှင့် ကြက်ဥျာတို့ ကို မစားပါနေ့။

- ကော်ဖို့ လက်ဖက်ရည်ကဲ့သို့ သော ကဖိန်းဓာတ်ပါသော အရာတို့ ကို ကြီးစား ရှောင်ပါ။ ကဖိန်းဓာတ်သည် ကိုယ်ဝန်ပျက်ကျခြင်းကို အားပေးသည်။
- အရက်မသောက်ပါနေ့။ အရက်သောက်ခြင်းဖြင့် ကလေးကို အဆွဲရာယ်ဖြစ်စေ သည်။

**ကိုယ်ဝန်ဆောင်စဉ်ကာလအတွင်း ဆရာဝန်နှင့်ပုံမှန်တွေ
ဆုံးခြင်းသည် သင့် ကလေးအတွက် လွန်စွာအရေး
ကြီးသည်။**

(၃) နှစ်အောက် ကလေးယ်များအတွက် အစာအဟာရ

- ကလေး၏အစာအမိမ်သည် သေးယ်သည့်အတွက် တစ်ကြိမ်လျင် အစာအနည်း ယုံသာ စားနိုင်သည်။ (၃) နှစ်အောက် သင့်ကလေးယ်ကို တစ်နေ့ လျင် အစာ သုံးကြိမ်ကျွေးပါ။ ယင်းတို့ အကြေား မူန့် ပဲသွားရေစာကို ၂ကြိမ်မှ ၃ကြိမ်အထိ ကျွေးပါ။
- သင့်ကလေးအား နေ့စဉ်သတ်မှတ်ထားသောအချိန်၌ အစာပုံမှန်ကျွေးပါ။ ဤသို့ ပြလုပ်ခြင်းဖြင့် ကလေးအား အချိန်မှန်အစာစားသော အလေ့အထက်ကို ကျင့်သား ရစေသည်။
- ကလေးယ်အား အစာအမျိုးမျိုးကျွေးရန်လိုအပ်သည်။ နှားနှီး၊ အသီးအနုံများ၊ ဟင်းရွက်များ၊ ပေါင်မုန့်နှင့် ပဲအမျိုးမျိုးနှင့် အသားတို့ ဖြစ်သည်။
- အစားအစာသစ်ကို တစ်ခါတစ်မျိုးတိုး၍ ကျွေးပါ။ အကယ်၍ သင့်ကလေး မကြိုက် ပါက နောက်တခါ ပုံစံတစ်မျိုးပြောင်းကျွေးပါ။ ဤအစာကိုကြိုက်သွားအောင် တစ်ခါ တစ်ရုံ (၁၀)ကြိမ်ထက်မနဲ့ ကြိုးစားကျွေးရတတ်ပါသည်။
- (၃) နှစ်အောက်ကလေးတိုင်း တစ်နေ့ လျင် နှီး တစ်ခွဲကိုခွဲ သောက်ရန်လိုအပ်သည်။
- သစ်သီး၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်တို့ ကို သေးသေးစိပ်ကျွေးရန်လိုသည်။

သင့်ကလေးအား ကျန်းမာသနစွမ်းစေလိုလျင် အရောင်အမျိုးမျိုးသော အစားအစာ (အနီး၊ လိမ္မာ်၊ အဝါ၊ အစိမ်း၊ အပြာ၊ ခရမ်း၊ အဖြူနှင့်အညီ) တို့ ကိုကျွေးပါ။

အဟာရဇယားကို ဖတ်ခြင်း

အဟာရဇယားသည် အစားအစာ၏ အရေးပါသော အကြောင်းအရာတို့ ကို ဖော် ပြထားသည်။ သင့်နှင့် သင့်မိသားစုတို့ ကျန်းမာရေးအတွက် မျှတေသာ အစာအ ဟာရကို အချိုးကျကျ ရွှေ့ချိတ်စားသုံးနိုင်ရန် အဟာရဇယားကိုလေ့လာပါ။

အာလုးမြောက်၏ ပါဝင်သောအဟာရ

တစ်ခါးတဲ့ တစ်စာအတွက် 15 ခုပါ။

ကယ်လိုဂိုဏ် - အာလုးမြောက် တစ်ခါးတဲ့ 15 ခု၏ ကယ်လိုဂိုဏ် 150 ပါဝင်သည်။ သင့်ခန္ဓာကိုယ်သည် တန့်လျှင်ကယ်လိုဂိုဏ် 2000 လိုအပ်သည်။

အဆို - အဆိုသည် ကိုယ်ခန္ဓာအတွက် အရေးပါသောလည်း အလွန်အကျိုးလုပ် ပုံပြီး မြေပို့ဆောင်ရေးလုပ်လုပ် မပြည့်စုစုပေါင်း အမိစိကျိုးရှိတ်စိ ကိုယ် (Unsaturated fats) သည် ခြေား ခြေားရှိတ်စိ မလွယ်ကူသော ပြည့်စုစုပေါင်း ပို့ဆောင်ရေးလုပ်စိတ် (Saturated or Trans fats) များထက် ကိုယ်ခန္ဓာ အတွက် ကောင်သည်။ ခြေားရှိတ်စိ မလွယ်ကူသော ပြည့်စုစုပေါင်း (စုစုပေါင်း) ပါဝင်သည်။

ဆိုပါယ် - ဆားကို တစ်နှင့်အားဖြင့် ဆိုပါယ် ဟူ၍ သော်လည်းကောင်း၊

အဟာရနှင့် သွေးခွာမှုများ - အာလုးမြောက်တို့ သည် သင့်လိုယ်ခန္ဓာကိုယ်အ တွက် လိုအပ်သောအဟာရနှင့်သွေးခွာမှုများ တို့ ကိုယ်မှုများ ဖြစ်ပေါ်ပါ။

အစားအစာအတွင်း - ပါဝင်သောအဟာရများ - ယင်းတို့၏ ပါဝင်မှ တို့ အစားအစာ တွင်ရှာဖွိုင်သည်။ ပါဝင်မှုအများစုံမှ ပါဝင်မှုအနည်းဆုံး အတွင်းလိုက်ဖော်ပြ ထားသည်။

Amount Per Serving	1 oz	whole bag
Calories	150	360
Calories from Fat	90	210
% Daily Value*		
Total Fat 10g, 25g	16%	38%
Saturated Fat 1g, 3g	6%	14%
Trans Fat 0g, 0g		
Polyunsaturated Fat 4.5g, 11g		
Monounsaturated Fat 4.5g, 11g		
Cholesterol 0mg, 0mg	0%	0%
Sodium 180mg, 420mg	7%	18%
Potassium 330mg, 780mg	9%	22%
Carbohydrate 15g, 36g	5%	12%
Dietary Fiber 1g, 2g	4%	9%
Sugars 0g, 0g		
Protein 2g, 5g		
Vitamin A	0%	
Vitamin C	10%	
Calcium	0%	
Iron	2%	
Vitamin E	6%	
Vitamin B6	4%	

*တစ်နှင့် စား ပုံမှန်သည် ကယ်လိုဂိုဏ် 2000 ကို အခြေခံသည်။ သင့်အတွက် တစ်နှင့် စား အစားအစာ % ပုံမှန်အနိမ့် အမြှင့်သည် သင့်အတွက် လိုအပ်သော ကယ်လိုဂိုဏ်၏ အခြေခံသည်။

INGREDIENTS: Potatoes, Sunflower Oil and/or Corn Oil, and Salt.

တစ်ခါးတဲ့ အစားအစာ - ဤအိမ်အတွက်၏ အာလုးမြောက်သည် နှစ်ပြိုမြဲစာ ပါ၍ သည်။

တစ်နှင့် စား % - တစ်ခါးတဲ့ (သို့) အာလုးမြောက် 15 ခုပါသည် ခန္ဓာကိုယ် ကျန်းမာရေးအတွက် တစ်နှစ်စာလုပ်အပ်သော အဆိုစာတိ 16% ဖြည့်ဆည်းပေးသည်။ အာလုးမြောက် တစ်နှစ်စာလုပ်အတွက် အဆိုစာတိ ၃၉% ပါဝင်၏။

လျော့စားပါ။

အထောက်အကျဖြစ်
စေသော အချက်အလက်
5 % သည်နည်း၏
20 % သည်များ၏

ပိုစားပါ။

အစားအစာသည် - သင့်ခန္ဓာအတွက် လိုအပ်သော ကယ်လိုဂိုဏ် ပုံမှန်သည် သင့် အသက်အရွယ်၊ ကျား/မ၊ ခန္ဓာကိုယ် အရွယ်အစာနှင့် စွမ်းအပ်ပမာဏ၏ ၇၅% မှ ၁၂၅% အတွင်း တည်သည်။ သင့်ဆရာတ်အား ဖော်မြန်းပူးပါ။

ကျန်းမာရေးနှင့် ညီညွတ်သော အရည်များ

- ကလေးများသည် ကျန်းမာရေးနှင့်အညီ အရည်တို့ကို အချိုးညီစွာ သောက်သုံးရန် လို အပ်သည်။ နေ့ဝါင်းတွင် အခြားအရည်များထက် ရေကိုသာ ပိုသောက်သုံးသင့် သည်။
- အရိုးနှင့် သွားများနှင့်မာစေရန်အတွက် လိုအပ်သော ကယ်လစီယမ်မာတ်ကို နှိုးဖွံ့ဖြိုးတွေ့ရသည်။ **၂** နှစ်အောက် ကလေးတိုင်း နှုံးစစ်စွဲကို သောက်ရန်လိုအပ်သည်။ **၃** နှစ်နှင့် အထက် ကလေးတိုင်း အဆိုထုတ်ပြီးသား သို့ မဟုတ် အဆိုမာတ်နည်း သော နှုံးကို သောက်သုံးသင့်သည်။
- သစ်သီးဖျော်ရည်စစ်စစ် **၁၀၀%** ကိုသောက်သုံးခြင်းဖြင့် အချို့ အရေးပါသော စီတာ မင်တို့ကို ရရှိစေသည်။
- ဆောင်ဒါ၊ အချို့ရည်၊ သစ်သီးချို့ရေ ကဲ့သို့ သော အရည်တို့၏ သက္ကားဓာတ်များစွာ ပါဝင်သည်။ ဤအရည်များသည် အဟာရမှုဖြစ်စေဘဲ၊ ကယ်လရရှိကိုသာ တိုးစေပြီး ကိုယ်အလေးချိန်ကိုတိုးစေကာ သွားပိုးစားစေသည်။
- ဆောင်ဒို့ ကပိန်းဓာတ်ပါဝင်သောကြောင့်၊ ကလေးနှင့် လူကြီးတို့ အတွက် နှလုံးတုန် ခြင်း၊ ဝက္ကာမြှင့်ဖြစ်စေသည်။

တစ်ခုက်စာ (8 အောင်စ) ၌ သက္ကားဓာတ်ပမာဏပါရှိသော အရည်အမျိုးမျိုးကို ကြည့်ပါ။

ဆိုဒါ

သက္ကားဓာတ် (6) နွှန်း ပါရှိသည်။

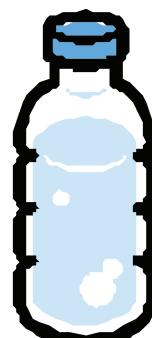
နှုံး

သက္ကားဓာတ် လုံးဝမပါဝင်ပါ။

သစ်သီးဖျော်ရည်

သက္ကားဓာတ် (7) နွှန်း ပါရှိသည်။

သောက်ရေ

သက္ကားဓာတ် လုံးဝ မပါဝင်ပါ။

အဆောတလျှင် စားသုံး၍ရသော အစားအစာ

- သင်နှင့် သင့်ကလေးတို့ ကျန်းမာရေး ကောင်းမွန်စေရန် အိမ်၌ ချက်ပြုတ်ထားသော အစားအစာကိုသာစားပြီး၊ အဆောတလျှင် စားသုံး၍ ရသော အစားအစာကို ရှုံးပါ။
- မက်ဒေါနယ် (**McDonalds**)၊ ဘာဂါကင်း (**Burger King**)၊ ဝင်ဖို့ (**Wendy's**)၊ တာကိုဘဲလ် (**Taco Bell**) နှင့် ကေအကိစိုး (**Kentucky Fried Chicken**) စားသောက်ဆိုင်များ၏ အဆောတလျှင် စားသုံး၍ရသော အစားအစာ ကိုရောင်းချသည်။
- ကုန်စုံဆိုင်တွင်း အဆင်သင့်ထူတ်ပိုးထားသော အစားအစာနှင့် ရေခဲသိပ်ထားသော အစားအစာ နေရာများ၏လည်း အဆောတလျှင်စားသုံး၍ရသော အစားအစာများ ကိုတွေ့ရတတ်သည်။
- အဆောတလျှင် စားသုံး၍ရသောအစားအစာထဲတွင် ကယ်လိုရီများစွာပါဝင်ပြီး၊ ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေနိုင်သည့် အဆီမာတ်၊ သကြားဓာတ်နှင့် ဆားဓာတ်များ စွာပါဝင်သည်။
- အဆောတလျှင်စားသုံး၍ရသော အစားအစာများကို စားသုံးခြင်းဖြင့် –
  - ကျန်းမာရေးနှင့် မညီညွှတ်သော ကိုယ်အလေးချိန်တိုးခြင်း
  - အထူးသဖြင့် ကလေးငယ်များ အဝလွန်ခြင်း
  - သွေးတိုးနှင့် အခြားရောဂါတို့ ကို ရရှိစေနိုင်သည်။

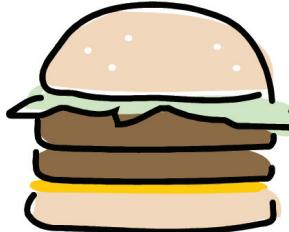
ကျန်းမာရေးကို သိပ်မတိခိုက်စေနိုင်သည့် အဆောတလျှင်စားသုံး၏ရသော အစားအစာ စာ ပမာဏပုံစံ

တစ်ပါတ်တစ်ခါလကိုပြီး အဆောတလျှင် စားသုံး၏ရသော အစားအစာကို မစား ပါနှင့်။

အကယ်၍ အဆောတလျှင် စားသောကို၏ရသော အစားအစာကို မှာစားပါက အောက်ဖော်ပြပါ အမျိုးအစားကို
မှာယူစားပါလေ။

- အထောက်အထားကို မှာစားပါ။
- ကလေးထိများအတွက် စားစရာကို ကလေး စားစရာ မိန္ဒယူး မှ သပ်သပ် မှာယူနိုင်ပြီး သင့်ကလေး ကျန်းမာရေး
နှင့်လည်း သင့်လျော်သည်။
- အသားညွှန်မှန်း သို့ ဟမ်ဘာကို ကို ဝယ်စားပါက အသားတစ်ထပ် ပါသည့်မှန်း ကိုသာ မှာယူပြီး အသားနှစ်ထပ်၊ သုံးထပ်
ညွှန်စားသောမှန်း ကို မှာ မစားပါနှင့်။
- ကင်ထား၊ ဖုတ်ထားသော အစားအစာကို ဦးစားပေး ရွှေးချယ်ပါ၊ ဆီကြော် နှင့် ကြိပ်ချွောကြော်ထားသော
အကြော်အလှုံး တို့ထက် သင့်လျော်သည်။
- ရနိုင်လျှင် အရော့ မပါသော ကြိုက်သားကိုသာ မှာပါ။
- အရွက်သပ် သို့ ဆလပ်မှု မှာလျင် အသုပ်တွင်ဆမ်းသည့် အရည် သို့ အရက်ဆင် မပါပဲ ဖြစ်စေ၊ အဆီးတော်နည်းသည့်
အရည်ဖြင့် ဖြစ်စေ မှာပါ။
- ရေခဲမှန်းနှင့် နှိုးဖျော်ရည်တို့အစား သစ်သီးစုံကို အချို့တည် ပါ။
- ဆိုဒါကို သောက်မည့်အစား၊ ရေ၊ အဆီ မပါသော (သို့) အဆီးတော် နည်းသော နှိုးကိုသောက်ပါ။

ပမာဏများသော အစားအစာ

ဒီနှဲညှုပ်ပေါင်မှန်းနှစ်ထပ်
740 ကယ်လိုရီ
အဆီးတော် (42) ဂရမ်

ဆော်ဒါန္ဒက်ကြီး
310 ကယ်လိုရီ
သဗ္ဗား (86) ဂရမ်

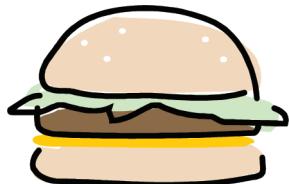

အာလုးချောင်းမြတ်ခွက်ကြီး
500 ကယ်လိုရီ
အဆီးတော် 25 ဂရမ်

အဆီးတော်မြင့်သော
ပမာဏ
(အဆီးတော် 67 ဂရမ်)

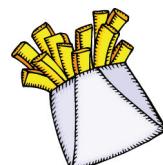
ပမာဏပုံစံသော အစားအစာ

ဒီနှဲညှုပ်ပေါင်မှန်း
300 ကယ်လိုရီ
အဆီးတော် (12) ဂရမ်

ဆော်ဒါန္ဒက်ပေါ်
150 ကယ်လိုရီ
သဗ္ဗား (40) ဂရမ်

အာလုးချောင်းမြတ်ခွက်ပေါ်
30 ကယ်လိုရီ
အဆီးတော် (11) ဂရမ်

အဆီးတော်နိမ့်သော
ပမာဏ
(အဆီးတော်
23 ဂရမ်)

သင့်လျှော်သော မုန်ပဲသွားရေစာ

- အစာစားပြီး တခါနှင့် တခါအကြား သင့်ဖိုက်ဆာမှသာ သွားရေစာစားပါ။
- သင့်က လေးကျောင်းမှ ပြန်လာလျှင် စားရန် ကျိန်းမာရေးနှင့်ညီညွတ်သော သွားရေစာကို သာပြင်ဆင်ထားပါ။
- သွားရေစာ စားပြီးပြီးချင်း အိပ်ယာမဝင်ပါနှင့်။ အစာချေရန် အချိန်လိုအပ်သည်။
- အာလူးမြော်၊ သကြားလုံး၊ နှင့် ကွက်ကိုကဲ့သို့ သော သွားရေစာကို ရှုံးပါ။
- အောက်ပေါ်ပြပါကဲ့သို့ အဆိုပေါက်နည်းပြီး၊ ဆားခါတ်၊ သကြားခါတ်နည်းသည့် အစားအစာကိုသာ စားပါ။
  - မုန်လာဥနိနှင့် အခြားသောဟင်းသီးဟင်းရွက်များ
  - ငှက်ပျောသီး၊ ပန်းသီး၊ လိမ္မားသီးနှင့် သစ်တော်သီးကဲ့သို့ သော သစ်သီးအမျိုးမျိုး
  - ဆားဓာတ်နည်းသည့် ဒီန်ချုပ်နှင့် တွေစားရသည့် မုန်ကြိပ်
  - အဇ္ဈားများ
  - အဆိုပေါက်နည်းသောဒိန်ချုပ် (သစ်သီးလတ်လတ်ဆပ်ဆပ် သို့ မဟုတ် ရေခဲရှိက် ထားသောသစ်သီး)
  - တို့နှင့် မွှေ့သားပါ။

ကလေးများအတွက်သွားရေစာ

၁) ကြေားလို ရေဆေးပြီး အစုံးလေးအပြစ် တုပ်နှင့်သီပါ။

၂) ကြေားသီတေသနားစီပီတွင် ပြုပေါ်သောပေါ်သုပ္ပန်ပါ။

၃) ထိပ်ပိုင်း၌ ပုဂ္ဂိုလ်သီးခြောက်တို့သီပြီးစားပါလေ။

ပန်းသီးစိပ်နှင့် ငှက်ပျောသီးစိပ်လေးများကိုလည်း မြေပဲထောပတ်နှင့်တွဲပြီး စားသုံး ၍၍ရသည်။

www.refugees.org
Protecting Refugees, Serving Immigrants,
Upholding Freedom since 1911

ကလေးသူငယ်များ အာဟာရချို့တဲ့မှု

မိဘများအတွက် အချက်အလက်များ

အာဟာရချို့တဲ့မှုကြောင့် သင့်ကလေးမှာ ဘယ်လိုအန္တရာယ် ရှိနိုင်သလဲ။

အာဟာရချို့တဲ့မှုက ကလေးရဲ့ ကိုယ်ခန္ဓာနဲ့ ဦးနောက်ဖံ့ဖိုးမှုကို
ထိခိုက်ပါတယ်။ အာဟာရချို့တဲ့တဲ့ကလေးတွေက ကျောင်းမှာ
တလိုက်လို့ မိန့် ခက်ခပါတယ်။ အာဟာရချို့တဲ့ရင် ကိုယ်ခန္ဓာက
ရောဂါးမှားတွေကို တိုက်နိုင်မှုနည်းသွားတာကြောင့်လည်း
ပိုများနာနိုင်ပါတယ်။

ကိုယ်ခန္ဓာကြီးထွားဖို့နဲ့ ကျိုးမာနေဖို့လိုတဲ့
အစားအစာအလုံအလောက် မရတဲ့အခါ အာဟာရချို့တဲ့မှု ဖြစ်
ပါတယ်။ လူတယောက်က အစားအစာ အလုံအလောက်မစားတဲ့
အခါ ဒါမှမဟုတ် ကျိုးမာရေးနဲ့ကြီးထွားရေးအတွက် အရေးကြီးတဲ့
အစာတချိုကို မစားတဲ့အခါ အာဟာရချို့တဲ့မှုဖြစ်ပါတယ်။
တချိုလူတွေမှာ အစာကရတဲ့ အာဟာရတွေကို အသုံးချဖို့ရာမှာ
ရောဂါးတာခုခုက တားဆီးနေလို့လည်း အာဟာရချို့တဲ့နိုင်ပါတယ်။

ဘယ်သူတွေမှာ အန္တရာယ်ရှိသလဲ။

ကလေးသူငယ်တွေက ကြီးထွားပြီးကျိုးမာနေဖို့ အစားအစာ
အချိုးစုံလိုအပ်တာကြောင့် အများဆုံး ဒုက္ခရနိုင်ပါတယ်။

ဘာလက္ခဏာတွေ ရှိသလဲ။

တခါတလေ ကလေးက အာဟာရချို့တဲ့နေရင်တောင် ကောင်းနေပုံ
ကျိုးမာနေပုံ ရပါတယ်။ ဒါကြောင့် သူတို့ကို ဆေးခန်းခေါ်သွားပြီး
ကျိုးမာရေးစောင့်ဆေးဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။

တခါတလေ

- မောပန်းမှု
- အာရုံစိုက်ရာမှာ ခက်ခဲမှု
- ဝမ်းပိုက်ဖောယောင်စနှီး
- အသားအရေ ချောက်သွေ့မှု
- အရမ်းပိန်ပြီး အရွယ်နဲ့မလိုက်အောင်ပုံတဲ့ လက္ခဏာတွေ
ရှိနိုင်ပါတယ်။

ဘာလုပ်ရမလဲ။

- သင့်ကလေးမှာ အာဟာရချို့တဲ့နေတယ်ထင်ရင် ဆရာဝန်ဆီ
ဒါမှမဟုတ် ဂို (WIC) ဆေးခန်းသွားပါ။ သူတို့က သင့်
ကလေးကို စစ်ဆေးပြီး သင့်ကလေး ကျိုးမာသနစွမ်းဖို့
ဘာလုပ်ရမလဲဆိတာ ပြောပြုပါမယ်။ ကလေးက ကျိုးမာသန
စွမ်းလာနေပြီလားဆိတာသိဖို့ နောက်ထပ်စစ်ဆေးဖို့ ပြန်
သွားရပါမယ်။

- လုံးတီးကောက်နှုန်းတွေ့၊ အသီးတွေ့၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်
တွေ့ နားနိုင်း တွေးနဲ့ထွက်ပစ္စည်းတွေ့၊ အသား
ဝါးနဲ့ ပတွေအပါအဝင် ကျိုးမာရေးနဲ့သွေ့တဲ့
အစားအစာအမျိုးမျိုး သင့်ကလေးကို နေ့တိုင်းကျွေးပါ။

- အမေနိုတိုက်နေတယ်ဆိုရင် ကိုယ်ခန္ဓာက ကလေးအတွက်
နှုန်းအလုံအလောက်ထွက်ပြီး မိမိကို အင်အားနဲ့
တွေးအာဟာရတွေပေးဖို့ ကျိုးမာရေးနဲ့သွေ့တဲ့
တဲ့အစားအစာတွေ အလုံအလောက် စားရပါမယ်။ အသီးတွေ့
ဟင်းသီးဟင်းရွက်၊ လုံးတီးကောက်နှုန်း အသားဓာတ်နဲ့ နားနှုန်းလို
ကယ်စီယမ်းစာတိပါတဲ့ အစားအစာတွေ စားရပါမယ်။

(Burmese)